

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2026-05-28

Peter Dalin
Tel: 010-698 1634
Peter.Dalin
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-26-047899

Beslut om godkännande av *Aphidius matricariae* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Aphidius matricariae Haliday, 1834 (Hymenoptera: Braconidae) godkänns för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige.

Villkor för godkännandet

Godkännandet förenas inte med villkor.

Beslutet om godkännande ska delges med kungörelsedelgivning

Bakgrund

Biologiska bekämpningsmedel innehållande nematoder, insekter eller spindeldjur prövas av Naturvårdsverket. Ett godkännande gäller organismen. Naturvårdsverket prövar arten *A. matricariae* på eget initiativ.

Aphidius matricariae finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3(5), bilaga 1 (s.k. EPPO-listan).

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Nematoder, insekter och spindeldjur får användas som bekämpningsmedel endast om de är godkända enligt förordningen (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel (NIS-förordningen). Ett godkännande av organismen är också en förutsättning för att sådana bekämpningsmedel ska få föras in till Sverige från ett land utanför Europeiska unionen, europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet, släppas ut på marknaden eller användas enligt 3 § NIS-förordningen. Enligt 6 § samma förordning får sådana organismer godkännas om de är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den biologiska

mångfalden, och de inte är att betrakta som invasiva främmande arter av unionsbetydelse¹.

Ett godkännande ges genom att Naturvårdsverket självmant prövar om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel, se 8 § NIS-förordningen.

Godkännandet får förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt enligt 7 § NIS-förordningen.

Innan Naturvårdsverket avgör en fråga om godkännande av en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, se 11 § förordningen.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det ske genom kungörelsedelgivning enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932).

Naturvårdsverkets bedömning

Aphidius matricariae är en parasitstekel ur underfamiljen Aphidiinae (bladlussteklar) som används för biologisk bekämpning av bladlöss. Arten ingår bland annat i produkter där man tillsätter en blandning av flertal arter av bladlussteklar som kan komplettera varandra i bekämpning av bladlöss. Parasitstekeln *A. matricariae* finns upptagen på EPPO-listan och är godkänd i flertalet länder. Den har dock aldrig tidigare varit godkänd i Sverige. Arten har en holarktisk utbredning med flest rapporterade fynd från Europa, Nordamerika och Västasien. Den betraktas som bofast och reproducerande i Sverige med en spontan invandringshistoria. Antalet inrapporterade fynd av *A. matricariae* i Artportalen är dock begränsad till ett 30-tal fynd som kommer från ett och samma forskningsprojekt. Att så få fynd föreligger kan förklaras av att arten troligtvis är förbisedd, eftersom artbestämning av bladlussteklar som regel kräver expertkompetens. Bladlussteklar har generellt stora utbredningsområden och är lättspredda, exempelvis är det rimligt att utgå ifrån de följer med bladlöss som sprids med luftströmmar över stora områden. Arten är också en av de mer köldtåliga kommersiellt tillgängliga bladlusparasitsteklarna, vilket indikerar att *A. matricariae* är anpassad till kalltempererat klimat. Utifrån publicerad information och diskussion med experter bedömer Naturvårdsverket att arten sannolikt är utbredd över stora delar av landet. Naturvårdsverket bedömer det som sannolikt att individer som används som biologiskt bekämpningsmedel kan sprida sig och etableras utanför det avsedda spridningsområdet. Detta kan medföra en lokal och övergående påverkan på biologisk mångfald, bland annat i form av ökad parasitering på bladlöss i närmiljön, samt förhöjd konkurrens med andra naturliga fiender till dessa. Eftersom *A. matricariae* är inhemsk i Sverige kan korsning eventuellt ske mellan kommersiellt importerade individer som används för biologisk bekämpning och inhemska individer av *A. matricariae*, vilket kan påverka genetisk mångfald inom arten. Då *A. matricariae* bedöms vara väl etablerad i Sverige bedöms risker förknippade med påverkan på genetisk mångfald vid användning av arten som bekämpningsmedel som försumbara. Detta i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för bedömning av

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

risk vid prövning av inhemska nematoder, insekter och spindeldjur (NV-01066-24).

I Sverige finns 26 inhemska arter av släktet *Aphidius*. Det finns indikationer om att mellanartshybridisering inom släktet kan ske. Arten förekommer dock spontant i Sverige och det finns ingen tillgänglig information som tyder på att individer som används inom biologisk bekämpning skulle vara mer eller mindre benägna att hybridisera med andra arter jämfört med en inhemsk population av arten. Det finns heller ingen annan information tillgänglig som tyder på att arten kan påverka den biologiska mångfalden negativt.

Sammantaget förväntas användning av *A. matricariae* som bekämpningsmedel endast medföra en begränsad och övergående påverkan på den inhemska populationen av *A. matricariae*, värdarter och övriga arter i närmiljön. Inga kända hälsorisker av betydelse finns, eller kan förväntas vid användning av *Aphidius matricariae* som bekämpningsmedel. Risk för kontaminering i form av patogener, parasiter, växtskadegörare eller andra arter vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Aphidius matricariae är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Utifrån tillgänglig information bedömer Naturvårdsverket att *Aphidius matricariae*, vid användning som biologiskt bekämpningsmedel, är godtagbar från hälso- och miljöskyddssynpunkt. Naturvårdsverket bedömer därför att *A. matricariae* kan godkännas som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige, utan villkor.

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, som inte har några invändningar mot att *Aphidius matricariae* godkänns utan villkor.

Beslutets kungörelse

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Virkesvägen 2 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en art ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Detta beslut har fattats av enhetschef Maria Widemo.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit miljöjurist Cecilia Almström och handläggarna Maria Björkman och Peter Dalin, den senare föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maria Widemo

Peter Dalin

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Statens jordbruksverk
Kemikalieinspektionen

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.